

Beleidsplan 2012

Participatiebudget / Wet investeren in Jongeren

gemeente Westvoorne

Inhoudsopgaaf

-	Inleiding	blz 2
-	Nieuwe wetgeving / ontwikkelingen	blz 3
-	Financiële middelen	blz 4
-	Inkoop educatie 2012	blz 4
-	Inkoop WI-trajecten 2012	blz 4
-	Algemene uitgangspunten WWB	blz 5
-	Doelgroepen	blz 6
-	Voorzieningen	blz 6
-	Start als zelfstandig ondernemer	blz 8
-	Loonkostensubsidie / detacheringsbanen	blz 8
-	Premiebeleid	blz 10
-	Inkomstenvrijlating	blz 11
-	Inkomens- en vermogenstoets nug/ANW	blz 11
-	Wajongovereenkomsten	blz 11
-	Overige vergoedingen	blz 12
-	Inkoop re-integratietrajecten	blz 12
-	Spijkenisse Werkt	blz 12
-	Wet Investeren in jongeren	blz 14
-	Subsidieplafond	blz 15
-	Samenvattig / conclusies	blz 15
-	Afkortingenlijst	blz 17

Bijlagen:

- 1) beleidsnota participatiebudget**
- 2) participatieverordening 2009**
- 3) Ontwikkelingen inzake de Wet Werken naar Vermogen (inclusief besluit om te onderzoeken in te stellen naar de mogelijkheden De Welplaat om te vormen naar een arbeidsontwikkelbedrijf)**
- 4) managementrapportage team WIS over periode 01-01-2011 tot 01-10-2011**

Inleiding

In de raadsvergadering van 27/29 oktober 2009 is de beleidsnota "participatiebudget gemeente Westvoorne" en de Participatieverordening 2009 vastgesteld. De ingangsdatum is bepaald op 1 november 2009.

In de Participatieverordening 2009 is vastgelegd dat de gemeenteraad ter nadere uitvoering van de verordening jaarlijks een beleidsplan vaststelt waarin de gemeentelijke beleidsvisie, beleidsvoornemens en prioriteitsstelling worden aangegeven.

In dit beleidsplan wordt tenminste aangegeven:

- a. een omschrijving van het beleid ten aanzien van de verschillende doelgroepen en de prioritering binnen en tussen de groepen;
- b. de voorwaarden waaronder de verschillende voorzieningen worden verstrekt;
- c. de hoogte dan wel de omvang van de verschillende voorzieningen voorzover deze voorzieningen uit een geldbedrag bestaan;
- d. de hoogte van de eigen bijdrage die een belanghebbende verschuldigd is voor de aangeboden voorziening;
- e. de voorwaarde waaronder premies en vrijlatingen kunnen worden verstrekt alsmede de hoogte daarvan;
- f. het flankerend beleid ten aanzien van re-integratie, maatschappelijke participatie en zorg.

Voor jongeren tot 27 jaar is sedert 1 oktober 2009 de Wet Investeren in Jongeren van kracht. Gemeenten zijn verplicht aan jongeren een werkleeraanbod te doen. Als jongeren het werkleeraanbod accepteren wordt er ambthalf een inkomensondersteuning (uitkering) toegekend mits er geen vermogen en voldoende inkomen is. Jongeren tot 27 jaar zijn uitgesloten van een uitkering voor kosten levensonderhoud op grond van de Wet Werk en Bijstand.

In de raad van 29 september 2009 is de verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren vastgesteld. Ook in deze verordening is bepaald dat de gemeenteraad jaarlijks ter nadere uitvoering een beleidsplan vaststelt.

Dit beleidsplan omvat in elk geval:

- a. een omschrijving van het beleid ten aanzien van de arbeidsinschakeling van jongeren;
- b. een omschrijving van de beschikbare voorzieningen;
- c. een omschrijving van de beschikbare instrumenten ter ondersteuning van de arbeidsinschakeling;
- d. de wijze waarop de voorzieningen worden ingezet voor de verschillende doelgroepen;
- e. de afspraken, die met derden zijn of worden gemaakt over de arbeidsinschakeling van, en het aanbieden van voorzieningen aan jongeren;
- f. een omschrijving van de maatregelen die worden genomen om het niet gebruik van voorzieningen tegen te gaan.

Verder is in de verordening bepaald dat het college kan besluiten één of meerdere voorzieningen in te zetten als opgenomen in de Participatieverordening 2009.

Wat het participatiebudget precies inhoudt is uitgelegd in eerder genoemde beleidsnota participatiebudget gemeente Westvoorne (bijlage 1).

Als extra bijlage is de managementinformatie van team Werk, Inkomen & Service over de periode 01-01-2011 tot 01-10-2011 bijgevoegd. Dit geeft een behoorlijk inzicht in de activiteiten, resultaten en geldstromen.

Nieuwe wetgeving / ontwikkelingen

Zoals bekend zal per 1 januari 2013 de Wet Werken naar Vermogen (WWNV) in werking treden. Deze wet is een samenvoeging van de Wet werk en bijstand (WWB), De Wet Investeren in Jongeren (WIJ), een gedeelte van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en de Wet Sociale Werkvoorziening. De Wajong zal alleen nog van toepassing zijn voor jongeren die duurzaam arbeidsongeschikt zijn, de WSW alleen nog maar voor personen met een beschut werken indicatie.

Het participatiebudget wordt aanzienlijk verlaagd. Verder wordt de subsidie per WSW-er geleidelijk met € 5.000,- per jaar verlaagd. Daarnaast moet landelijk het aantal WSW-plekken worden teruggebracht van 90.000 naar 30.000 (er komt één WSW-er terug als er drie zijn uitgestroomd). Dit heeft grote gevolgen voor het WSW-bedrijf. De Welplaat is voor de gemeenten op Voorne Putten het WSW-bedrijf.

De WSW-organisatie zal moeten worden geherstructureerd. Alle vijf de gemeenten op Voorne Putten hebben besloten om de mogelijkheden te onderzoeken om De Welplaat om te vormen naar een arbeidsontwikkelbedrijf (bijlage 3). In 2012 zal dit onderzoek worden afgerond.

Vooruitlopend op de invoering van de WWNV wil de Wetgever al per 1 januari 2012 een aantal wijzigingen doorvoeren. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het intrekken van de Wet Investeren in Jongeren, de WWB wordt dan weer toegankelijk voor jongeren van 18 t/m 26 jaar.
- Het invoeren van een zoektermijn van 4 weken voor werkloze jongeren.
- Aanscherping gezinsbijstand en huishoudinkomtoets (bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad en die in dezelfde woning wonen, is het gezamenlijk inkomen en vermogen van invloed op het recht op bijstand).
- Gemeenten mogen van bijstandsgerechtigden een tegenprestatie vragen.

De Tweede Kamer heeft 11 oktober 2011 ingestemd met de nieuwe wet. Er wordt nu, o.a. door de VNG, druk gelobbyd, om, als de Eerste Kamer instemt met de wetswijzigingen, de ingangsdatum op 1 juli 2012 te bepalen.

De gemeente kan niet wachten op genoemde ontwikkelingen. Per 1 januari 2012 moet er nieuw beleid zijn vastgesteld. Onder andere gezien de korting op het Participatiebudget (zie onderdeel financiële middelen) zullen er keuzes gemaakt moeten worden.

Deze notitie borduurt voort op het Participatiebeleidsplan 2011. De Wet Werken naar Vermogen is er tenslotte in 2012 nog niet. Duidelijk wordt aangegeven wat de wijzigingen zijn t.o.v. 2011.

Ontwikkelingen UWV:

I.v.m. bezuinigingen heeft UWV besloten om haar dienstverlening op een aantal Werkpleinen niet meer aan te bieden en zich met name te richten op digitale dienstverlening. Landelijk zal het UWV bij 68 werkpleinen verdwijnen en nog maar op 30 werkpleinen haar diensten aanbieden.

Het UWV zal zich in maart 2012 al terugtrekken van het werkplein Hellevoetsluis en in september 2012 van het Werkplein in Spijkenisse.

Inwoners van Westvoorne vallen straks onder UWV van een werkplein in Rotterdam.

Zowel Spijkenisse als Hellevoetsluis proberen de werkpleinen in stand te houden, en waar mogelijk samen te werken.

Hoe UWV de dienstverlening gaat aanbieden vanuit de locatie Rotterdam is niet nog niet bekend.

Financiële middelen

In 2012 is het participatiebudget voor Westvoorne als volgt (tussen haakjes 2011):

-	Educatie	€ 87.295,--	(€ 88.789,--)
-	Inburgering	€ 34.400,--	(€ 42.263,--)
-	Re-integratie	€ 106.480,--	(€ 211.064,--)

	totaal	€ 228.175,--	(€ 342.116,--)

Opmerkingen:

- de gelden voor educatie zijn geormerkt en gemeenten zijn tot en met 2012 verplicht om het volledige bedrag aan te besteden bij een ROC.
- de gelden voor inburgering en re-integratie zijn ongeormerkt.
- Het re-integratiebudget is t.o.v. 2011 gehalveerd.

Gemeenten mogen 25% van een overschot op het participatiebudget meenemen naar een volgend jaar.

Inkoop educatie 2012

Samen met de gemeenten Bernisse, Brielle, Hellevoetsluis en Spijkenisse wordt thans ambtelijk overlegd met het Albeda College voor de inkoop van educatietrajecten voor 2012. Er wordt een scholingsmatrix opgesteld. In deze matrix zijn alle cursussen opgenomen die het Albeda College gaat aanbieden.

Voor 2011 staan de volgende cursussen in de matrix:

- Alfabetisering NT2
- Nederlands ondersteunend; laaggeletterdheid NT1
- Burgerschapscompetenties naar werk
- Budgetteren
- Computervaardigheden basis
- NT2 training staatsexamen
- Flankerende educatieve ondersteuning MBO
- Burgerschapscompetenties maatschappelijke redzaamheid NT2
- Faalangstreductietraining

Zodra de concept-inkoopovereenkomst 2012 klaar is zal deze ter besluitvorming aan het college worden voorgelegd.

Aangezien er sprake is van verplichte winkelnering zijn er op dit budget geen bezuinigingen te boeken.

Inkoop WI-trajecten 2012

Net zoals in 2011 is gebeurd wordt voorgesteld om ook in 2012 de inburgeringstrajecten ad hoc in te kopen. In eerste instantie zal gebruik worden gemaakt van de diensten van het Albeda College. Indien klassikaal onderwijs niet mogelijk is wordt gebruik gemaakt van Taalcentrum Europoort. Zij bieden namelijk individuele inburgeringstrajecten (er kan eventueel thuis les worden gegeven), wat met name voor alleenstaande inburgeringsplichtigen met zeer jonge kinderen grote voordelen heeft.

Gemeenten zijn, op grond van de Wet Inburgering, verplicht om aan de in de wet genoemde doelgroep een inburgeringstraject aan te bieden. Gemeenten mogen een vrijwillig inburge-

ringtraject aanbieden aan andere groepen. Bij de invoering van de Wet Inburgering heeft Westvoorne besloten om alleen aan de wettelijke doelgroep een inburgeringstraject aan te bieden.

Algemene uitgangspunten WWB

Rechten en plichten

De WWB kent rechten voor cliënten, maar vooral ook verplichtingen.

Algemeen geaccepteerde arbeid:

Algemeen geaccepteerde arbeid is alle arbeid (ook gesubsidieerde arbeid), tenzij:

- de beloning ligt onder het niveau van het wettelijk minimum loon;
- er geen belasting en/of premies over dit werk worden afgedragen ('zwart werk');
- de arbeid zelf illegaal is of door een illegaal bedrijf wordt uitgevoerd;
- de arbeid zodanig tegen de lichamelijke of psychische integriteit ingaat, dat deze arbeid (alhoewel legaal) in de maatschappij niet algemeen aanvaard is (bijvoorbeeld prostitutie)

Bij controle op de naleving van de verplichting tot het verkrijgen van arbeid hoeft geen rekening te worden gehouden met opleiding of werkervaring van cliënt. Ook bijvoorbeeld de reistijd woon-werkverkeer is van ondergeschikt belang. De cliënt moet aantonen op een breed scala aan functies die hij zou kunnen verrichten, te hebben gesolliciteerd.

Op individueel niveau kan bepaalde arbeid de lichamelijke en/of psychische belastbaarheid te boven gaan. Dit zal door een onafhankelijke deskundige moeten worden vastgesteld (veelal de arts van de GGD).

Een aparte situatie vormen de gewetensbezwaarden. Een individu kan vanuit zijn innerlijke overtuiging ernstige bezwaren hebben tegen werken op een bepaalde werkplek. Zo'n gewetensbezwaarde moet uit eigen beweging aangeven waartegen hij of zij bezwaar heeft en zal dit (met bewijsstukken) moeten aantonen. Het college zal een besluit nemen over de relevantie van de gestelde gewetensbezwaren.

Vrijstelling arbeidsverplichtingen:

In individuele gevallen kan om dringende redenen tijdelijke ontheffing worden verleend van de verplichting algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en te aanvaarden.

Ontheffing vindt plaats na individuele en zorgvuldige afweging van de situatie, voor zover en voor zolang het (gedeeltelijk) voldoen aan de verplichting naar redelijkheid niet mogelijk is. In de meeste gevallen zal een onderzoek naar de situatie worden aangevraagd bij onafhankelijke deskundigen. De meest voorkomende situatie zal zijn ingeval de lichamelijke en/of psychische belastbaarheid van de cliënt gering is. Ontheffing kan volledig zijn, maar ook voor een bepaald aantal uren, waardoor de cliënt op parttime functies moet blijven solliciteren. De duur van de ontheffing ligt in het verlengde van de reden tot ontheffing, en sluit daarbij aan. In ieder geval is de ontheffing nooit langer dan 5 jaar, tenzij overduidelijk is vast te stellen dat arbeidsgeschiktheid nimmer meer aan de orde is.

Na de periode van vrijstelling dient een herbeoordeling plaats te vinden.

Zorg voor kinderen:

De verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden geldt voor de alleenstaande ouder met kinderen tot 12 jaar slechts nadat het college zich genoegzaam heeft overtuigd van de beschikbaarheid van passende kinderopvang, de toepassing van voldoende scholing en de belastbaarheid van de betrokkene (artikel 9 lid 4 WWB).

Een alleenstaande ouder met een kind jonger dan vijf jaar kan, onder voorwaarden, kiezen voor scholing waarmee de sollicitatieplicht vervalt (artikel 9a WWB).

Doelgroepen

De WWB geeft aan dat er evenwichtige aandacht moet zijn voor de groepen uitkeringsgerechtigden, niet uitkeringsgerechtigden en cliënten met een nabestaandenuitkering, alsmede voor verschillende groepen daarbinnen.

Zowel voor de uitkeringsgerechtigden, de niet uitkeringsgerechtigden, en de Anw-ers geldt dat zoveel mogelijk wordt getracht maatwerk te leveren. In zijn algemeenheid geldt dat bij het bieden van reïntegratietrajecten kansrijken voorrang krijgen boven kansarmen en nieuwe instroom voorrang krijgt boven het zittende bestand. Gebleken is namelijk dat uitstroom moeilijker is naarmate men langer een uitkering geniet. Jongeren in de Wij krijgen altijd een passend leerwerktraject, de gemeente is hiertoe verplicht.

Voorgesteld wordt om, net zoals in 2011, om ook 2012 geen specifieke doelgroepen te benoemen die meer of juist minder aandacht krijgen. Gezien de omvang van het bestand is deze keuze niet nodig. Westvoorne zorgt bij iedere cliënt, ook de nugger (niet uitkeringsgerechtigde), voor een traject op maat. Gezien de verlaging van het budget in 2012 wordt wel de afweging gemaakt of een traject al dan niet zinvol is. Het dwingend opleggen van een traject, waarbij de kansen op uitstroom naar werk uiterst gering zijn, zal geen prioriteit hebben.

Voorzieningen

Hoewel de inspanningen primair gericht moeten zijn op het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid, kan het college ervoor kiezen een re-integratievoorziening (als bedoeld in artikel 7 lid 1 sub a WWB) aan te bieden, wanneer de kans op duurzame arbeidsinschakeling daarmee wordt vergroot. Ook de voorziening moet gericht zijn op zo snel mogelijke arbeidsinschakeling. De cliënt is verplicht gebruik te maken van een aangeboden voorziening. Ook indien de voorziening niet direct leidt tot uitstroom, maar bedoeld is om belemmeringen tot uitstroom op te heffen of te verminderen, is de cliënt verplicht van deze voorziening gebruik te maken.

Het college is verantwoordelijk voor het bepalen en aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling. De volgende voorzieningen staan ter beschikking:

Participatieplaats:

Het college kan aan een persoon die algemene bijstand ontvangt en voor wie de kans op inschakeling in het arbeidsproces gering is en die daardoor vooralsnog niet bemiddelbaar is op de arbeidsmarkt, onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten gedurende maximaal twee jaar. De gemeente is verplicht telkens nadat de persoon 6 maanden additionele werkzaamheden heeft verricht, een premie te geven.

Westvoorne heeft in de Participatieverordening 2009 vastgelegd dat deze premie € 300,-- per half jaar bedraagt.

Westvoorne zal gebruik maken van de wettelijke mogelijkheid om bijstandsgerechtigden met weinig kans op werk een participatieplaats aan te bieden. Het aanbieden van een participatieplaats zal een onderdeel uitmaken van een reïntegratieplan / reïntegratietraject.

Voorzieningen gericht op scholing en training:

Deze voorzieningen zijn gericht op het opdoen van kennis of het leren van vaardigheden die van belang zijn om werk te krijgen of uit te kunnen voeren. Hieronder vallen bijvoorbeeld individueel bepaalde scholing, sollicitatietraining en stage.

Voorzieningen gericht op sociale activering:

Activering is het in beweging krijgen (en houden) van cliënten die (nog) niet direct naar arbeid kunnen worden toegeleid. Mogelijkheid tot arbeid is in potentie aanwezig, maar er zijn belemmeringen die moeten worden opgeheven of verminderd.

Vrijwilligerswerk is een bekende vorm van activering en kan geschikt zijn voor cliënten die nog niet in staat zijn om (begeleid) te gaan werken. Begeleiding van cliënten bij het zoeken naar en verrichten van vrijwilligerswerk zal op termijn verder worden uitgebreid.

Activeringsactiviteiten kunnen zijn:

- * Eigen initiatieven (buitenshuis) die maatschappelijk nuttig zijn en/of gericht zijn op het doorbreken van isolement;
- * Deelname aan educatieve cursussen, gericht op algemene ontplooiing en het verhogen van zelfredzaamheid (bijvoorbeeld basiskennis Nederlands);
- * Training en vorming als opstap naar maatschappelijke participatie, bijvoorbeeld training van sociale vaardigheden of begeleiding bij het combineren van zorg en (vrijwilligers-) werk en training onbenutte kwaliteiten.

Ook motivering kan onderdeel zijn van activering. Hierbij kan motivering worden aangeboden als training, maar ook als onderdeel van begeleiding en bemiddeling.

Sedert 1 september 2011 kunnen inwoners van Westvoorne, maar ook de instellingen, gebruik maken van de Vrijwilligersvacaturebank in Hellevoetsluis (uitgevoerd door Stichting Push). Samen met de consultant van team Werk, Inkomen & Service van de gemeente zullen de mogelijkheden van vrijwilligerswerk worden bekeken.

Voorzieningen gericht op zorg:

Zorgvoorzieningen moeten worden gezien als de voorbereiding van een opstap naar activering. Deze voorzieningen gelden alleen voor die cliënten die een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben vanwege sociale, psychische en/of medische problemen. Onder zorg kan ook schulphulpverlening worden verstaan.

Westvoorne koopt voor al haar burgers een gedeelte van de schuldhulpverlening in bij de gemeente Rotterdam (sanering, schuldbemiddeling, budgetbeheer en afgifte van een verklaring voor de wet Schuldsanering Natuurlijke Personen). Het Algemeen Maatschappelijk werk doet de budgettering. Overigens is door de Tweede Kamer de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening aangenomen. De gemeenteraad krijgt de wettelijke taak om toe te zien op de kwaliteit van de schuldhulpverlening. De Wet moet nog door de Eerste Kamer behandeld worden. De verwachte ingangsdatum van deze wet is 1 juli 2012. Zodra de wetgeving concreet is, zal beleid worden geformuleerd.

Overigens mag het hebben van schulden nooit voor een cliënt een reden zijn om niet deel te hoeven nemen aan een reïntegratietraject.

Voorzieningen voor kinderopvang:

Per 01-01-2005 is de Wet Kinderopvang (WK) in werking getreden. Per 1 oktober 2010 is de wet op kleine onderdelen aangepast en heet nu Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuter-

speelzalen. Gemeenten hebben naast het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang ook de verantwoordelijkheid voor het uitkeren van een vervangend werkgeversdeel in de kinderopvangkosten voor wettelijk bepaalde groepen. Deze groepen, die zorg combineren met (toeleiding naar) arbeid, zijn in de WK beschreven. Het betreft bijstandsgerechtigden in een reïntegratietraject, herintreders in een reïntegratietraject, nieuw- en oudkomers in een (verplicht) inburgeringstraject, studenten en tienermoeders.

Als de gemeente een reïntegratietraject heeft vastgesteld, worden de kosten van kinderopvang door stichting Humanitas of van een andere erkende particuliere instelling gezien als een voorziening. Ditzelfde geldt voor de opvang van kinderen door familie, kennissen, burens e.d. mits een erkende instelling (welke is ingeschreven in het kinderopvangregister van een gemeente) geen passende kinderopvang kan bieden.

Start als zelfstandig ondernemer

Zelfstandig ondernemerschap is een reële mogelijkheid voor uitstroom uit de bijstand. De ervaring leert dat ook mensen met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt vaardigheden kunnen aanleren die noodzakelijk zijn voor het ondernemerschap en zo hun kansen kunnen vergroten om zelfstandig in het bestaan te kunnen voorzien.

Op grond van artikel 2 lid 3 van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) kunnen personen met een WWB-uitkering en die voornemens zijn een bedrijf of zelfstandig beroep te beginnen gedurende een voorbereidingsperiode van ten hoogste 12 maanden worden ontheven van de arbeidsverplichtingen. Een voorwaarde is echter dat de persoon zich verplicht laat begeleiden door een door het college aangewezen derde.

Westvoorne koopt de diensten t.b.v. de uitvoering van het Bbz in bij het Regionaal Bureau Zelfstandigen van de gemeente Rotterdam. Ook de personen die willen starten als zelfstandig ondernemer worden begeleid door het Regionaal Bureau Zelfstandigen.

Loonkostensubsidie / detachingsbanen

Gemeenten kunnen zelf bepalen of ze nog gesubsidieerde arbeid willen en zo ja in welke vorm. Gesubsidieerde arbeid is echter een belangrijk reïntegratie-instrument, met name voor cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Loonkostensubsidie tot 01-01-2012:

Loonkostensubsidie is voor de gemeente een zeer succesvol reïntegratie-instrument gebleken (zie bijgaand managementrapportage, blz. 6).

Tot 01-01-2012 heeft Westvoorne de loonkostensubsidie als volgt vormgegeven: Voor de non-profit sector maximaal 100% van het bruto minimumloon, voor de duur van maximaal één jaar (N.B. 100% van het bruto minimumloon is circa € 17.000,- per jaar). Voor de profit-sector bedraagt de subsidie 50% van het bruto minimumloon voor maximaal één jaar.

Regionale afstemming:

Door de vijf gemeenten op Voorne-Putten is de wens geuit om de loonkostensubsidie per 1 januari 2012 te harmoniseren. In het regionale portefeuillehoudersoverleg is medio 2011 het volgende afgesproken (uiteraard onder voorbehoud besluit college / raad).

- De loonkostensubsidie bij werkgeversarrangementen (afspraken van gemeenten met grote bedrijven over het "leveren" van een aantal uitkeringsgerechtigden) vast te stellen op maximaal € 7.000,-.
- Als er geen sprake is van een werkgeversarrangement de gemeenten maatwerk bieden m.b.t. de hoogte en voorwaarden van de loonkostensubsidie.

Gezien de regionale afspraken en gezien de korting op het re-integratiebudget wordt voorgesteld de loonkostensubsidie voor 2012 als volgt vorm te geven:

Loonkostensubsidie m.i.v. 01-01-2012:

Het college kan een éénmalige subsidie verstrekken van maximaal 6 maanden aan werkgevers die met een persoon die een uitkering of inkomensvoorziening WIJ van team Werk, Inkomen Service ontvangt een arbeidsovereenkomst sluit gericht op arbeidsinschakeling.

Hoogte subsidie:

Het bedrag van de subsidie is maximaal 50% van het wettelijk bruto minimum loon (exclusief werkgeverslasten), zoals die geldt voor een persoon van 23 jaar of ouder en bij een fulltime dienstverband.

Bij een dienstverband van minder uren zal de subsidie naar rato worden vastgesteld.

De subsidie wordt alleen verstrekt indien hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing plaatsvindt.

Overige voorwaarden aan de subsidie:

- dat het overeengekomen loon volgens het arbeidscontract dusdanig is dat door de werknemer geen aanspraak gemaakt kan worden op een inkomensvoorziening WIJ of (aanvullende) uitkering ingevolge de WWB, loaw of loaz, tenzij blijkt dat de persoon gedeeltelijk arbeidsongeschikt is en een aanvullende inkomensvoorziening WIJ of uitkering ingevolge de WWB, loaw of loaz noodzakelijk is/blijft;
- dat de arbeidsovereenkomst tussen de werkgever en werknemer minimaal voor een aaneengesloten periode van 6 maanden wordt aangegaan.

De subsidie zal achteraf, na overleg van de salarisstroken, worden uitbetaald.

De subsidie kan nimmer hoger zijn dan het genoten bruto-salaris over de maand waarop de subsidie betrekking heeft.

Voorgesteld wordt dus om geen onderscheid meer te maken tussen profit en non-profit (N.B. tot op heden is er nimmer loonkostensubsidie verstrekt aan een non-profit bedrijf) en de subsidie te begrenzen tot maximaal 6 maanden i.p.v. 12 maanden.

Voor arrangementen met werkgevers bedraagt de loonkostensubsidie maximaal € 7.000,-- en gelden de voorwaarden zoals in het arrangement bepaald.

Loonkostensubsidie wordt alleen ingezet voor personen die een WWB-, loaw, loaz uitkering ontvangen of een WIJ-inkomensvoorziening hebben.

Detacheringsbanen:

Westvoorne heeft tot op heden de mogelijkheid gebruik te maken van detacheringsbanen.

De constructie van een detacheringsbaan heeft de gemeente zelf bedacht en is niet wettelijk geregeld.

Concreet komt een detacheringsbaan er op neer dat een persoon in dienst genomen wordt bij een nader te bepalen instelling/bedrijf (niet bij de gemeente) en elders wordt gedetacheerd in de non profit sector, met het doel om werkervaring op te doen en daarna, eventueel met behulp van de loonkostensubsidie, door te stromen naar de reguliere arbeidsmarkt.

Een detachingsbaan wordt maximaal voor de duur van één jaar aangegaan. Deze termijn kan eventueel met maximaal 1 jaar worden verlengd.

De hoogte van de subsidie is maximaal 100% van het wettelijk minimumloon, inclusief de werkgeverlasten. Daarnaast is een vergoeding mogelijk voor uitvoeringskosten. Tot op heden hebben twee personen gebruik gemaakt van deze constructie.

Beleid m.i.v. 2012:

Voorgesteld wordt om m.i.v. 1 januari 2012 de voorziening Detachingsbanen te laten vervallen. De kosten van zo'n baan bedragen circa € 24.000,-- per jaar, exclusief de kosten van begeleiding. Deze kosten staan niet in verhouding tot het totale reïntegratiebudget over 2012 van € 106.480,--.

Algemeen:

Het college zal steeds een individueel besluit nemen voor welke cliënt loonkostensubsidie wordt ingezet en kan nadere aanvullende regels stellen. Steeds moet er een duidelijke indicatie zijn dat een cliënt niet middels een regulier dienstverband kan uitstromen en duidelijk is aangewezen op een loonkostensubsidie.

Het is nu niet aan te geven hoeveel personen in 2012 gebruik kunnen maken van loonkostensubsidie. Het niet geormerkte deel van het Participatiebudget is leidend.

Premiebeleid

Op grond van artikel 31, lid 2 sub j WWB kan de gemeente een premie verstrekken in het kader van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling, die niet wordt gekort op de uitkering. Het bedrag genoemd in het artikel is nu € 2.267,-- maar zal door het Rijk periodiek worden aangepast.

De gemeente kan een dergelijke premie verstrekken met het oog op het bevorderen van positief gedrag gericht op uitstroom naar betaalde arbeid. Om te voorkomen dat de extra stimulans na verloop van tijd vermindert, omdat er een bepaalde mate van gewenning optreedt, kan de premie slechts eenmaal per kalenderjaar worden verstrekt. De premie moet in één bedrag worden uitgekeerd en mag dus niet in termijnen worden verstrekt, mede om te voorkomen dat de premie fiscaal gezien wordt als een periodieke uitkering en daarom doorwerkt in de inkomensafhankelijke regelingen (o.a. huurtoeslag).

Voor elke nieuwe premie moet een nieuw besluit worden genomen, op basis van nieuwe omstandigheden in de voortgang van de reïntegratie van de belanghebbende. Het is van de wetgever uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de premie een structureel karakter draagt.

De WIJ kent geen premieartikel en dus geldt onderstaande premie niet voor personen die gebruik maken van de WIJ.

Premie voor afronding scholing/reïntegratietraject:

Iedere cliënt wordt geacht er zo veel mogelijk aan te doen om uit de uitkering te geraken.

Het voldoen aan uitkeringsverplichtingen levert geen reden op tot het verstrekken van een premie.

Voorzieningen die worden aangeboden in het kader van reïntegratie en ertoe bijdragen dat op korte of middellange termijn uitzicht is op werk is een beloning op zich. Westvoorname geeft dus geen premie bij afronding van studie of reïntegratietraject.

Werkaanvaardingspremie:

De gemeente heeft nu het beleid om, onder bepaalde voorwaarden, aan personen die uitstromen uit de uitkering een werkaanvaardingspremie te verstrekken van € 1.200,--. Als iemand

binnen 6 maanden weer een beroep doet op een uitkering van de gemeente, dan moet (een gedeelte) van de premie worden terugbetaald.

De premie is in het leven geroepen om de armoedeval tegen te gaan.

Met armoedeval wordt het verschijnsel bedoeld dat als iemand vanuit een uitkering gaat werken tegen een inkomen (net) boven het sociaal minimum, het recht op bepaalde subsidies (bijvoorbeeld huurtoeslag) vermindert, een inkomensafhankelijke bijdrage (bijvoorbeeld de bijzondere bijstand) vermeerdert of geen of minder (gemeentelijke) belasting wordt kwijtgescholden.

Voorgesteld wordt om de werkaanvaardingspremie m.i.v. 1 januari 2012 te laten vervallen, dit om de volgende redenen:

- Het belonen van iemand die vanuit een uitkeringssituatie gaat werken past niet meer in de huidige tijdgeest.
- De korting op het re-integratiebudget. Gemeenten hebben het geld hard nodig om reïntegratievoorzieningen aan te bieden en om zoveel mogelijk burgers hiervan te laten profiteren. Het is uit financieel oogpunt niet verantwoord om van de weinige gelden een werkaanvaardingspremie te financieren.

N.B.: ook de regiogemeenten zullen vanaf 1 januari 2012 geen premie meer verstrekken bij werkaanvaarding.

Inkomstenvrijlating

Artikel 31 lid 2 sub o WWB biedt gemeenten de mogelijkheid om inkomsten uit arbeid gedurende ten hoogste 6 aaneengesloten maanden tot 25% van deze inkomsten, met een maximum van € 187,-- per maand, vrij te laten voor zover hij algemene bijstand ontvangt en dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan zijn arbeidsinschakeling. In de IOAW en IOAZ is ook soortgelijk artikel opgenomen over inkomstenvrijlating.

Westvoorne geeft deze inkomstenvrijlating als volgt vorm:

- De cliënt dient zelf een verzoek (bij voorkeur schriftelijk) in te dienen om in aanmerking te komen voor de inkomstenvrijlating.
- Op ieder verzoek zal het college een besluit nemen, dit conform de regels van de Awb.

De WIJ kent geen inkomstenvrijlating.

Inkomens- en vermogenstoets nug en Anw

In de Participatieverordening 2009 is vastgesteld dat voor nuggers en inwoners met een ANW-uitkering een inkomens- en vermogenstoets geldt.

De vermogensgrenzen zoals vastgelegd in de bijstandswet zijn van toepassing, de inkomensgrens is vastgesteld op 120% van de bijstandsnorm'. Voorgesteld wordt om in 2012 dit beleid niet te wijzigen.

Wajongovereenkomsten

Aan Wajongers op de wachtlijst van De Welplaat kan een Wajongovereenkomst worden aangeboden. Een Wajonger loopt dan alvast stage bij De Welplaat en stroomt in als er plek is. De kosten van een Wajong-overeenkomst bedragen € 9.500,--. Alle vijf gemeenten op Voorne Putten hebben besloten uit het participatiebudget deze overeenkomsten te financieren.

Gezien de korting op het participatiebudget heeft Spijkenisse besloten om m.i.v. 2012 geen Wajongovereenkomsten meer te financieren. Voorgesteld wordt het besluit van Spijkenisse in deze te volgen. De andere gemeenten op Voorne Putten overwegen dit ook.

Overigens heeft tot op heden geen enkele Wajonger uit Westvoorne gebruik hoeven maken van een dergelijke overeenkomst. Zeer waarschijnlijk heeft Westvoorne per 01-01-2012 niemand op de wachtlijst staan.

M.i.v. 01-01-2013 zullen er geen nieuwe Wajongers meer bij komen die op de wachtlijst staan. Zij zullen per die datum onder de Wet Werken Naar Vermogen vallen.

Overige vergoedingen

Bij een door de gemeente vastgesteld reïntegratietraject worden de reiskosten en de kosten van kinderopvang vergoed.

Bij de vergoeding van reiskosten wordt uitgegaan van de goedkoopste voorziening: kosten openbaar vervoer, of een kilometervergoeding zoals de gemeente die hanteert bij "dienstreis persoonlijk belang". Ook voor andere kosten die direct te maken hebben met de arbeidsplicht kan een vergoeding worden verstrekt. Dit zal steeds individueel beoordeeld worden.

Bij vergoeding kosten kinderopvang zijn de tarieven van Stichting Humanitas bepalend.

Inkoop reïntegratietrajecten

De gemeente koopt ad hoc reïntegratietrajecten in. Een voorwaarde is dat het reïntegratiebedrijf het 'blikopwerk' keurmerk heeft. Een bedrijf dat dit (onafhankelijke) keurmerk heeft voldoet aan een aantal kwaliteitseisen. Een voordeel voor de gemeente is dat we niet 'vast zitten' aan een inkoopovereenkomst, en de gemeente kan shoppen en zodoende maatwerk kan inkopen.

In 2011 is gebruik gemaakt van de diensten van Pameijer Support Werken, VierL, Just4Work en Fourstar.

Pameijer Support Werken is inmiddels gestopt.

Voorgesteld wordt om in 2012 verder te gaan met ad hoc inkopen van reïntegratietrajecten.

Verder maakt Westvoorne gebruik van het werkgelegenheidsproject Klus en Werk van Pameijer. De kosten hiervan bedragen ruim € 13.000,-- per jaar.

Fourstar heeft naast het reguliere re-integratietraject het Arbeids Training Centrum in Rotterdam.

Spijkennisse Werkt

Spijkennisse Werkt is een werkgelegenheidsproject van de gemeente Spijkennisse in samenwerking met De Welplaat. Het project draait al enkele jaren en is succesvol.

M.i.v. 1 januari 2012 kunnen andere gemeenten ook deelnemen aan dit project.

Werkwijze Spijkennisse Werkt:

Na aanmelding door de gemeente volgt een intakegesprek waarbij het project wordt uitgelegd. Het traject duurt maximaal 6 maanden en bestaat uit een werkweek van 32 uur, gemiddeld wordt hiervan 24 uur gewerkt en 8 uur per week een training gevolgd. Het project start met een periode van 5 weken waarin alleen intern op De Welplaat wordt gewerkt. In de 5^e week worden de zogenaamde vaardigheidstesten afgenomen, worden via internet competentietesten gedaan en wordt informatie verkregen van de werkbegeleider. De resultaten van dit alles worden doorgesproken door de klantmanager van de gemeente Spijkennisse (of de consultant van een deelnemende gemeente) en met de deelnemer. Samen wordt een vervolgaanpak besproken voor wat betreft werk en trainingen.

De Vervolgstep bestaat uit werkzaamheden binnen het aanbod van De Welplaat zelf op de afdeling industrieel, volume, groenvoorziening of copy-center, of werkzaamheden op een bus die liggen op het werkveld "openbare"ruimte. Openbare ruimte betekent hier dat werkzaamheden worden gedaan op het gebied van groenonderhoud, schoonmaak en kleine reparaties.

Als andere gemeenten deelnemen wordt bekeken of ook in deze gemeenten gelijksoortige werkzaamheden verricht kunnen worden. Ook is er de mogelijkheid om op een andere werker-varingsplaats aan de slag te gaan. Afhankelijk van de mogelijkheden volgt dus altijd na 5 weken een individueel traject waarbij maatwerk wordt geleverd. Het standaard trainingsaanbod bestaat uit:

- leren werknemersvaardigheden
- leren sociale vaardigheden
- weerbaarheidstraining
- sollicitatietraining
- budgettraining
- en, indien mogelijk, een cursus om het VCA (Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers) certificaat te halen.

Kosten:

De totale kosten, voor de volledige trajectduur van 6 maanden, bedraagt € 9.095,--. Indien het traject tussentijds wordt beëindigd, worden enkele kosten naar rato in rekening gebracht.

Resultaten Spijkenisse Werkt:

Uitstroom 2011 (in %)

	Werk	Ontslag
1 ^e kwartaal	85	15
2 ^e kwartaal	86	14
3 ^e kwartaal	75	25

Meedoen ?:

Tot 1 januari 2012 kan Westvoorne gebruik maken van werkgelegenheidsproject Klus en Werk van Pameijer. Pameijer stopt in de huidige vorm hiermee per 1 januari 2012. Fourstar gaat haar bedrijfsvoering wijzigen. Wat voor consequenties dit heeft voor de haar dienstverlening is niet duidelijk.

Spijkenisse Werkt biedt een volledig traject. Hoewel financieel kostbaar, zijn er de volgende voordelen:

- een uitkeringsgerechtigde wordt direct een volledig traject aangeboden, waardoor de kansen op uitstroom naar werk aanzienlijk worden vergroot.
- Het past prima in het plan om De Welplaat om te vormen naar een Arbeidsontwikkelbedrijf. De gelden die nu nog naar Klus en Werk en het Arbeids- en Trainingscentrum van Fourstar gaan komen nu direct ten goede van de exploitatie van De Welplaat, en is dus financieel gunstig voor de gemeente.
- Er kunnen ook projecten in Westvoorne worden uitgevoerd.

Bernisse en Brielle zullen m.i.v. 01-01-2012 ook deelnemen aan Spijkenisse Werkt. Hellevoetsluis overweegt dit nog. Als alle gemeenten deelnemen is Spijkenisse bereid om de naam Spijkenisse Werkt te wijzigen in Voorne Putten werkt.

Welke doelgroep:

Voor welke doelgroep wordt Spijkenisse Werkt ingezet. Dit is lastig aan te geven. Cliënten moeten wel geschikt zijn voor het project.

Voorgesteld wordt om de volgende instrumenten in te zetten voor:

- Cliënten met een zeer kleine afstand tot de arbeidsmarkt: Werkgeversteam Hellevoetsluis (zie verderop in de nota).
- Cliënten met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt: bijstandsconsulent en/of reïntegratiebureau.
- Cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt: Spijkenisse Werkt.
- Cliënten met een vooralsnog onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt: vrijwilligerswerk en reguliere hulpverlening.

De gemeente zal steeds maatwerk moeten leveren en steeds per individu moeten afwegen welk instrument moet worden ingezet. Zo wordt echter al vele jaren bij team WIS gewerkt. Er wordt maatwerk geleverd, samen met een cliënt wordt naar het meest passende traject gekeken, waarbij de gemeente er niet aan ontkomt om soms trajecten dwingend op te leggen. Er wordt tenslotte een beroep gedaan op een uitkering met rechten en plichten.

Wet Investeren in Jongeren:

Zoals eerder meegedeeld is de WIJ sedert 1 oktober 2009 van kracht. Gemeenten moeten aan jongeren tot 27 jaar een leerwerkeraanbod doen.

Zoals eerder is aangegeven is het zeer wel mogelijk dat de WIJ al m.i.v. 01-01-2012 wordt ingetrokken en de huidige doelgroep van de WIJ onder de WWB komt te vallen.

Welke instrumenten, naast de eerder genoemde, heeft de gemeente ?:

Subsidie jeugdwerkloosheid/ werkgeversteam:

Westvoorne heeft, via de gemeente Rotterdam, over de periode 2009 t/m 2010 subsidie ontvangen in het kader van de bestrijding jeugdwerkloosheid.

De subsidie over 2009 bedroeg € 41.170,--. Samen met de gemeenten Bernise, Brielle, Rozenburg en Hellevoetsluis is besloten om van deze gelden voor 2010 en 2011 een jongerenmakelaar en een jongerenintermediair aan te stellen. Beiden zijn in dienst bij de gemeente Hellevoetsluis en gestationeerd op het UWV Werkplein. Iedere jongere tot 27 jaar die zich aldaar meldt heeft een gesprek met de jongerenmakelaar. De jongerenintermediair maakt onderdeel uit van het werkgeversteam. Het werkgeversteam maakt de match tussen werkgever en werkzoekende. Overigens staat het werkgeversteam in Hellevoetsluis bijzonder goed bekend en boekt uitstekende resultaten.

Samen met de regiogemeenten (nu inclusief Spijkenisse) is besloten deze middelen over 2010 o.a. in te zetten voor verhoging van de leeftijdsgrens Steunpunt Onderwijs van 23 naar 27 jaar. De subsidie van Westvoorne is rechtstreeks doorbetaald aan Spijkenisse. Ook in 2011 is dit gebeurd.

2012:

Ondanks het vertrek van UWV van het werkplein Hellevoetsluis wil Hellevoetsluis in 2012 het werkgeversteam, inclusief de jongerenmakelaar en jongerenintermediar, in 2012 in stand houden, ook voor inwoners uit Westvoorne. Of hier voor Westvoorne kosten aan verbonden zijn is nog niet duidelijk.

RMC:

Het Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) werkt voor de gemeenten op VPR en Goeree Overflakkee. Spijkenisse is centrumgemeente. Het hoofddoel van het RMC is:

- het in beeld krijgen van het totaal aantal voortijdige schoolverlaters in de regio via melding door scholen en registratie door de woongemeente

- het terugleiden van voortijdige schoolverlaters naar het onderwijs om een startkwalificatie te halen.

De RMC-wetgeving bepaalt dat gemeenten alle voortijdige schoolverlaters tot 23 jaar moeten registreren. Ook moeten zij ervoor zorgen dat de voortijdige schoolverlaters terugkeren in het onderwijs, zodat zij alsnog een startkwalificatie kunnen halen. Jongeren die niet meer leerplichtig zijn, worden dus ook gestimuleerd om een opleiding te volgen die tot een startkwalificatie leidt.

Subsidieplafond

Gemeenten mogen een subsidieplafond inbouwen.

Het is bijzonder lastig om vooraf aan te geven wat een traject maximaal mag kosten / welke voorzieningen al dan niet mogen worden ingezet.

Westvoorne is, gezien het “kleine” cliëntenbestand en het niveau van haar klantmanagers prima in staat om steeds een individuele afweging te maken welk traject er nodig is en welke middelen moeten worden ingezet om de cliënt z.s.m. uit te laten stromen naar regulier werk.

Uit financieel beheer is een algemeen subsidieplafond wel nodig. Westvoorne stelt als subsidieplafond vast het ongeoormerkte deel van het Participatiebudget.

Overigens kan een voorziening nooit worden geweigerd omdat het budget op is. Er kunnen wel keuzes worden gemaakt welke voorziening wanneer wordt ingezet.

Uitkomen met budget?

Met de voorgestelde wijzigingen in het beleid en het mee te nemen overschot van 2011 (circa € 40.000,--) is er de verwachting dat Westvoorne in 2012 met het Participatiebudget uitkomt. Er maakt thans een inwoner gebruik van een detachingsplaats, deze loopt per 1 december 2011 af. Westvoorne heeft nog één persoon die gebruik maakt van de In- en Doorstroomregeling (een voormalige gesubsidieerde baan), van deze persoon zal het dienstverband in mei 2012 worden beëindigd i.v.m. bereiken van de 65-jarige leeftijd. Er is dus wat meer financiële ruimte.

Er zal echter steeds kritisch gekeken moeten worden voor wie welk product wordt ingezet. Uitstroom uit de bijstand richting werkt blijft het hoofddoel. Een bijstandsuitkering kost de gemeente circa € 13.000,-- op jaarbasis.

Controle op budget:

De administrateur van tem WIS houdt in een Excel-spreadsheet maandelijks precies bij wat de stand van zaken is m.b.t. uitgaven/ aangegane verplichtingen Werkdeel WWB (zie bijlage managementinformatie). Deze managementinformatie wordt iedere drie maanden ter kennisname aan de raad aangeboden.

Samenvatting / conclusie

2012 wordt een overgangsjaar naar de Wet Werken naar Vermogen. Waarschijnlijk gaan per per 1 januari 2012 of 1 juli 2012 al vergaande wijzigingen in de bestaande wetgeving plaatsvinden.

Het UWV trekt zich in maart 2012 terug van het Werkplein Hellevoetsluis. Hellevoetsluis probeert de bestaande dienstverlening van het Werkplein, het Werkgeversteam, inclusief de dienstverlening voor jongeren, in stand te houden. Inwoners van Westvoorne kunnen hier dan ook gebruik van blijven maken.

Wat wel zeker is, is dat het Participatiebudget in 2012 t.o.v. 2011 wordt gehalveerd. De gemeente zal een keuze moeten maken welke producten zij nog inzet.

De belangrijkste voorgestelde beleidskeuzes zijn:

- het halveren van de duur van de loonkostensubsidie (van een jaar, naar een half jaar).
- Bij de hoogte van de loonkostensubsidie geen onderscheid meer te maken tussen profit en non-profitbedrijven.
- Bij werkgeversarrangementen de subsidie te maximeren op € 7.000,--
- Het afschaffen van de werkaanvaardingspremie
- De voorziening “detacheringsbanen” niet meer aan te bieden
- Deelnemen aan Spijkenisse Werkt
- Het niet meer aangaan van “Wajongovereenkomsten”

Op hoofdlijnen ziet het aanbod er als volgt uit:

- 1) Cliënten met een zeer korte afstand tot de arbeidsmarkt worden bemiddeld naar werk door het Werkgeversteam Hellevoetsluis.
- 2) Cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt worden bemiddeld naar werk door de bijstandsconsulent en/of reïntegratiebureau.
- 3) Cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden aangemeld bij Spijkenisse Werkt.
- 4) Cliënten met een vooralsnog onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt maken gebruik van de vrijwilligersvacaturebank en reguliere hulpverlening.

2012 wordt een hectisch jaar; de invoering van de vergaande aanpassingen in de WWB, de invoering van de WWNV per 1 januari 2013, het onderzoek naar het omvormen van De Welplaat naar een arbeidsontwikkelbedrijf, maar ook de decentralisatie extramurale begeleiding van de AWBZ naar de WMO per 1 januari 2013. Deze decentralisatie en de WWNV hebben zondermeer raakvlakken.

Overigens wordt qua beleidsvoorbereiding ambtelijk intensief samengewerkt met de gemeenten op Voorne Putten.

Afkortingenlijst

Abw	: Algemene bijstandswet
Awb	: Algemene wet bestuursrecht
AWBZ	: Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBZ	: Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
GGD	: Gemeentelijke Gezondheidsdienst
ID-banen	: In- en Doorstroombanen
loaw	: Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze werknemers.
loaz	: Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.
N.T. 2	: Nederlands als Tweede taal
ROC	: Regionaal opleidingscentrum
SZW	: Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	: Uitvoering Werknemersverzekeringen
Wajong	: Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering jonggehandicapten
Wet Suwi	: Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
WI	: Wet inburgering
WIJ	: Wet investeren in jongeren
WIA	: Wet Werk en Inkomen naar arbeidsvermogen
WK	: Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
WMO	: Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WSW	: Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	: Wet werk en bijstand